

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ВЪПРОСИ И
КОНТРОЛ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ

10/22
10/XX

ДОКЛАД

Относно: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 802-01-9, внесен от Министерски съвет на 19.03.2018 г.

На свое редовно заседание, проведено на 25.04.2018 г., Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове разгледа законопроект за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, внесен от Министерски съвет. Проектът на закон беше представен от г-н Николай Ненков - заместник-председател на ДАНС. Експертна подкрепа по представянето на законопроекта осигуриха г-жа Таня Митева-Каракаш - директор на специализирана административна дирекция „Правно-нормативна дейност“ в ДАНС и г-жа Виолета Дъчева - директор на специализирана дирекция „Информационна сигурност“ в Агенцията.

Настоящият законопроект цели да транспорнира изцяло Директива (ЕС) 2016/681 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно използването на резервационни данни на пътниците с цел предотвратяване, разкриване и разследване и наказателно преследване на терористични престъпления и тежки престъпления (Директива (ЕС) 2016/681, ОВ, L 119, 04.05.2016 г.)

През 2016 г. в Република България е приет и обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС), с който се създава национална правна уредба на реда за получаване на резервационни данни на пътниците в страна, превозвани по въздух. Законът урежда редица въпроси, сред които: създаването на Национално звено за получаване и обработване на резервационни данни на пътниците в Република България, превозвани по въздух, и статута на неговия ръководител; дейността по получаване и обработване на резервационни данни от Националното звено; административно-наказателните разпоредби за неизпълнение на задълженията по новата глава шеста „а“ „Дейност по получаване и обработване на резервационни данни на пътниците в Република България, превозвани по въздух“ и др. Законът е бил разработен на база проекта на Директива (ЕС) 2016/681 и е обнародван на 23 февруари 2016 г., преди влизането в сила на Директивата, поради което с него не са въведени всички изисквания на Директивата. Тази причина налага настоящето изменение и допълнение на закона.

С цел транспорнирането на Директива (ЕС) 2016/681 законопроектът предвижда следното: преразглеждане на списъка на престъпления за предотвратяването, разкриването, разследването и наказателното преследване, на които се предоставят и

обработват резервационни данни на пътниците, с цел привеждането му в съответствие със списъка, приложен към Директивата: уреждане на случаите на съвместно използване на кодове на полети; срокове за предаване на данните от въздушните превозвачи или упълномощени доставчици на услуги на Националното звено за получаване и обработване на резервационни данни на пътниците в Република България, превозвани по въздух – 48 часа преди обявеното време за излитане – за въздушни превозвачи, осъществяващи редовни полети, и 24 часа преди обявеното време за излитане – за въздушни превозвачи, осъществяващи нередовни полети, и непосредствено преди полета; предоставяне на API данни (всички събрани предварителни данни на пътниците) и на Агенция „Митници“ предвид нейната компетентност; забрана за дискриминация при вземането на решения за предприемане на мерки спрямо конкретно лице; уреждане на ред за предоставяне на компетентните органи на данни, които са деперсонализирани чрез прикриване; уреждане на ред за предоставяне или обмен на резервационни данни на пътниците с националните звена или други компетентни органи на държави – членки на Европейския съюз, с Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) или с трети държави; въвеждане на фигурата на длъжностно лице по защита на данните и предоставянето на статистическа информация на Европейската комисия. Освен изискванията на Директивата (ЕС) 2016/681 законопроектът предвижда задължение за предоставяне на Националното звено и данни на екипажа.

В законопроекта се предвиждат изменения с цел прецизиране и по отношение дейностите, осъществявани от ДАНС, които включват: уредбата за разглеждане на предложения и сигнали, конкурсите за назначаване на държавна служба в Агенцията, статута на държавните служители и дисциплинарните нарушения, извършвани от служителите. Предвижда се и изключение от конкурсното начало за постъпване на служба в Агенцията за лица, които са държавни служители в Министерството на вътрешните работи, в Министерството на от branата, в службите за сигурност, както и в службите за обществен ред, ако отговарят на изискванията за постъпване на държавна служба в Агенцията и след писмено съгласие на председателя на Агенцията и ръководителя на съответната служба. Такова изключение се предвижда и по отношение на лица, които са държавни служители, назначени по реда на Закона за държавния служител в други ведомства, ако отговарят на изискванията за заемане на съответната длъжност в ДАНС, след писмено съгласие на председателя на Агенцията и ръководителя на съответното ведомство. Предвижда се да се прецизират текстове относно предсрочното заличаване на дисциплинарни наказания, налагани на служителите на Агенцията и прецизирането административно-наказателните разпоредби.

В последвалата дискусия г-н **Иван Иванов** – член на КЕВКЕФ попита, кое налага въвеждането на текстове, които са извън обхвата на Директивата и също така изрази наблюдение, че с новите текстове на практика се разширява дейността на Агенцията и е много вероятно обхватът ѝ да навлезе в компетенциите на други служби като Държавна агенция „Разузнаване“ и Служба „Военна информация“. Г-н **Кристиан Вигенин** – председател на КЕВКЕФ изрази учудване от това, че законът е направен по проекта на Директивата и сега се налагат нови промени, за да бъде транспонирана изцяло. В тази връзка той изрази мнение, че нормалната практика е да се върви към промяна в българското законодателство, когато вече има приета Директивата и не е редно това да се прави въз основа на проекти. Той подчертва, че не приема практиката в българското законодателство да се въвеждат допълнителни изисквания, които надхвърлят обхвата на Директивата, като тези свързани с предоставянето на данни за екипажа на полетите. Г-н **Вигенин** също така попита какво налага изключение от конкурсното начало за постъпване

на служба в Агенцията и кой следва да определи дали са пригодни, като те не преминават през съответната процедура. В тази връзка той попита дали няма да се окаже, че в другите структури, които са изброени в законопроекта, ще влизат по-лесно хора, които по-късно ще влизат в ДАНС, въпреки че филтърът в тези структури е по-широк отколкото в Агенцията. Г-н Ненков обясни, че изключенията от конкурсното начало има и до момента за изброените в закона ведомства, с новите промени се цели да бъде разширен обхватът и за такива държавни ведомства, в които служителите вече са преминали конкурсна процедура. Той подчертва, че и в досега действащия закон, и в новите процедури, които се предвиждат, остава вътрешният ред в Агенцията, който е доста по-сериозен от конкурсното начало за подбор на кадри и кандидатите ще продължават да преминават през същата стриктна процедура, която са преминавали и досега. По отношение на допълнителните дейности на Агенцията и прецизирането на текстовете г-жа Дъчева поясни, че в първоначалния вариант на Закона за ДАНС разпоредбите, свързани с действието на органа по криптографска сигурност и органа по акредитиране на сигурността не са били написани достатъчно ясно и това налага сегашното им прецизиране. Тя обясни, че нови дейности няма и на практика се прецизират текстовете по отношение на тези дейности, които и в момента ДАНС изпълнява. Г-жа Митева-Каракаш допълни, че целта на законопроекта е транспониране на Директивата и освен това по отношение дейностите, които и в момента изпълнява Агенцията, се цели да се направи ясна формулировка, защото досега някои от тях не са присъствали в закона, а само в правилника за прилагането му. На въпроса защо се е променил Законът за ДАНС по проекта на Директивата, г-жа Митева-Каракаш обясни, че промяната е съвпаднала и е била направена във връзка с изпълнението на дейностите, свързани с изграждането на Националното звено за получаване и обработване на резервационни данни. По отношение на това г-жа Дъчева поясни, че едно от изискванията за изграждане на звеното е било и изграждането на нормативна база за неговото функциониране и именно това е наложило избръзването и правенето на изменения в закона по проекта на Директивата. По отношение събирането на данните на екипажите на самолетите. Г-н Нанков обясни, че по техни данни в някои случаи хора от екипажа също е възможно да участват в терористична активност и това именно налага събирането и на техните данни.

В резултат на проведеното след дискусията гласуване, Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове предлага с 3 гласа „за“ и 2 гласа „въздържал се“ на Народното събрание да приеме законопроект за изменение и допълнение на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, № 802-01-9, внесен от Министерски съвет на 19.03.2018 г.

КРИСТИАН ВИГЕНИН

ПРЕДСЕДАТЕЛ
КОМИСИЯ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ
ВЪПРОСИ И КОНТРОЛ НА
ЕВРОПЕЙСКИТЕ ФОНДОВЕ